

Storbrannen på Hammerfest LNG forårsaket av grov uaktsomhet og en stadig svekket sikkerhetskultur, konkluderer Bellona i granskingsrapport

Miljøstiftelsen Bellona har gjennomført en gransking av brannen på Hammerfest LNG 28. september. Granskingsrapporten konkluderer med at Equinor har opptrådd uaktsomt. Kostnadskutt, manglende vedlikehold, svekket risikoforståelse, kapasitet og kompetanse har gått ut over sikkerheten. Bellona setter også spørsmålsteget ved Petroleumsstilsynets habilitet i granskingen av brannen.

Pressekonferanse: Onsdag 18. november 10:00 CET <https://zoom.us/j/95829228081>

Viktige punkter:

- Tydelig mangel på oppfølging og sanksjoner fra Petroleumsstilsynet plasserer ikke Ptil som en nøytral del i etterforskningen. Bellona anbefaler norske myndigheter å vurdere PSAs potensielle interessekonflikt
- Det var registrert 37 varsler om tilsvarende oljelekkasjer i perioden 2007-2020
- Beredskap var ikke tilstrekkelig, og oljelekkasjen førte til en langvarig intens brann i 7-8 timer

Det brøt ut storbrann ved Hammerfest LNG 28. september. Brannen er blitt omtalt som en av de mest alvorlige hendelsene i norsk petroleumshistorie.

Bellona besluttet å granske saken på grunn av bekymringer om Equinors håndtering av sikkerhet på sine anlegg, og at Ptil er en sterkt involvert part i saken.

"Bellona startet granskingen fordi vi mistenker at Ptil og Equinor har interessekonflikter i egen gransking, og at bakenforliggende årsaker til brannen, spesielt organisatoriske og kulturelle spørsmål, kanskje ikke blir behandlet tilstrekkelig i politiets etterforskning. På denne måten ønsker vi å bistå politiet til å få tatt ut en riktig tiltale som belyser sakens alvorlighet", sier Frederic Hauge, grunnlegger av Bellona.

Direkte brannårsak: Antenning av oljelekkasje på grunn av vedlikeholdsfeil

Brannen oppsto i turbin 4 i energiproduksjonsanlegget på Hammerfest LNG. En lekkasje av "varmeoverføringsolje" (hotoil) fra en varmeveksler ved turbinens luftfilter skapte en svært brennbar atmosfære som mest sannsynlig har selvantent.

Det var nettopp utført vedlikeholdsarbeid på olje-systemet. Det kritiske var at en eller to flenser ikke ble strammet ordentlig etter vedlikehold. Dette forårsaket oljelekkasjen. Equinor klarte ikke å stoppe oljetilførselen eller isolere systemet, noe som førte til en langvarig og intens brann i 7-8 timer.

Informasjon innhentet fra Equinors interne vedlikeholdssystem viser 37 varsler om tilsvarende

oljelekkasjer i perioden 2007-2020. Varsler om olje i luftfiltrene ble rapportert våren 2020 uten at tiltak ble iverksatt. Advarsler har også blitt gitt gjentatte ganger av vernetjenesten, i 2016, 2019 og 2020. I tillegg har kostnadsreduksjoner ført til lengre tidsfrister for vedlikehold, og skapt betydelige etterslep. Ptil har avdekket at Equinor ikke har utført vedlikehold i henhold til utstyrets klassifisering og at det er vedlikeholdsetterslep på sikkerhetskritisk utstyr.

"Vår informasjon peker på alvorlig design- og konstruksjonssvakheter ved anlegget, alvorlig uaktsomhet i oppfølgingen av vedlikehold, og en forbløffende mangel på oppmerksomhet om sikkerhet fra toppledelsen", sier Hauge.

- "Det er uakseptabelt og grovt uansvarlig at Equinor ikke sørger for at sikkerhetskritisk utstyr er i stand til å utføre sin tiltenkte funksjon til enhver tid".

Granskingen peker også på at Equinor Hammerfest LNG lider under høy utskifting av personell, høyt sykefravær, rekrutteringsproblemer, en svekket ledelse og stor arbeidsmengde for de enkelte ansatte. Disse problemene forverrer vedlikeholds- og sikkerhetsrelaterte problemer ytterligere.

Ptil har gjentatte ganger avdekket alvorlige brudd på regelverket

Fra 2017-2020 rapporterte Petroleumstilsynet og Miljødirektoratet 30 brudd på regelverket (avvik) og 28 mistanker om brudd på regelverket (forbedringspunkter). Avvikene inkluderer mer enn 40 paragrafer i regelverket. Ptil skal ha fulgt opp avvikene fra 2017 i en lignende revisjon i 2020. Rapporten ble publisert 17. november og bekrefter at avvik fra 2017-tilsynet fremdeles ikke er lukket, og at feilaktige registreringer er gjort.

Manglende oppfølging av avvik viser en tydelig mangel på oppfølging og sanksjoner fra Ptil. Bellona hevder at Ptil ikke er en nøytral del i granskingen, og kan ha interessekonflikter i saken.

Bellona ber Arbeids- og sosialdepartementet, kontroll- og konstitusjonskomiteen og Riksrevisjonen om å vurdere Petroleumstilsynets habilitet i saken og vurdere undersøkelse av Petroleumstilsynets oppfølging av helse, miljø og sikkerhet ved Hammerfest LNG.

Bare tilfeldighet forhindret en større katastrofe

Svakheter i beredskapen til Equinor er avdekket i tilsyn i 2011-2013. 30 minutter med ferskvann er ikke ansett som tilstrekkelig for store branner. Brannsløkkingskum varte i 10 minutter. Ved en tilfeldighet var supplybåten "Esvagt Aurora" i Hammerfest den dagen. "Aurora" var avgjørende for å begrense og slukke brannen, og bidro med 7200 m³ vann i timen, betydelig mer enn 2800 m³ vann i timen for hver av de to brannpumpene ved LNG-anlegget, som uansett ikke traff brannen.

Under marginalt endrede omstendigheter kunne de potensielle konsekvensene av brannen vært en eksplosiv brann med spredning til andre deler av anlegget, total utslettelse av anlegget og i verste fall alvorlige skader og dødsfall.

For mer informasjon:

Link til pressekonferanse 18. nov kl 10:00 CET: <https://zoom.us/j/95829228081>

Rapporten vil bli publisert på <http://www.bellona.no> 18. november kl. 10 CET. Rapporten inneholder sammendrag på engelsk.

Se <http://www.bellona.org> for artikkel på engelsk.

Frederic Hauge

Grunnlegger av Bellona og talsperson for etterforskningsrapporten

+47 900 37 543

Frederic@bellona.no

Eivind Berstad

Seniorrådgiver i Bellona, og en del av etterforskningsteamet

+47 984 35 747

eivind@bellona.no